

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Je otázkou případu, komu v tekoucí vodě veřejné patří právo rybolovu. Právní povaha práva rybolovu.

Žalobci podali na obec H. žalobu, označenou na rubru jako »žaloba na uznání služebnosti rybolovu«, s žalobním návrhem, by uznáno bylo právem, že žalobcům jako vlastníkům mlýna přísluší výhradné právo rybolovu v potoce S., a žalovaná že je povinna zdržeti se jakéhokoliv zasahování do tohoto práva, které ruší tím, že rybolov pronajala.

První soud žalobu zamítl z důvodu § 1488 obč. z., maje za to, že u obce nastalo vydržení svobody, poněvadž žalobci žádali sice u okresního úřadu o vydání lístku rybářského a opřeli se proti tomu, by lístek byl vydán nájemci, neučinili však žádných kroků ve lhůtě tříleté u soudu. Zákroky u politického úřadu nestačí (Okresní úřad nevydal totiž lístek rybářský nikomu a odkázal žalobce na pořad práva).

O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu, vyhradiv právomoc, a vrátil věc k dalšímu jednání a novému rozhodnutí. V odůvodnění vyslovil právní názor, že tuto věc nelze řešiti předpisy občanského zákona o služebnostech.

Dle nynějšího zákonného stavu je právo rybolovu v tekoucích veřejných vodách právem samostatným, nikoli nějakou služebností k této vodě, a obec nemůže si osobovati právo rybolovu z pouhého titulu správkyně veřejného statku.

Osobují-li si žalobci toto právo a obec rovněž, nastává nutnost zjistiti, komu ze sporných stran právo to patří, event. zda nepatří oběma.

Bude třeba zjistiti, zda žalobci způsobem v žalobě uvedeným práva rybolovu nabyli. Podaří-li se jim důkaz, že skutečně majitelé mlýna vykonávali právo rybolovu od nepaměti a že je takto nabyli, pak se bude třeba zabývati též otázkou, zda jsou výhradnými subjekty tohoto práva, či zda je oprávněná námitka strany žalované, že právo rybolovu vykonávaly i jiné osoby, že mlynáři nevykonávaly právo to jako vlastní, nýbrž tak, jako jiné osoby v přesvědčení, že je tu rybolov volný, zda proti výkonu rybolovu jiných osob zase naopak žalobci se nebránili a je z toho vylučovali, či zda obec po dobu dle zákona potřebnou vykonávala právo to svými pachtýři.

Stížnosti žalované obce n e j v y š š í s o u d nevyhověl z těchto důvodů:

Stěžovatelka má za nesprávný názor odvolacího soudu, že právo rybolovu ve veřejné vodě nelze pokládati za služebnost a v důsledku toho pokládá za nesprávné zrušení rozsudku prvního soudu, který uznal vydržení svobody vlastnictví obce k toku říčky S. proto, že žalobci se nevzepřeli pronájmu rybolovu obcí.

Pro rozhodnutí o rekursu není třeba ani se zabývati tím, zda

žalobci tvrzené právo rybolovu v S. je, nebo může býti služebností či jiným právem. Žalovaná obec totiž netvrdila, že žalobci nevykonávali rybolovu po tři léta od té doby, když obec rybolov propachtovala, případně se výkonu rybolovu žalobci vzepřela. Obec tvrdila jenom, že žalobci neuplatnili do tří let od vzepření svého práva, odpovídajíc tím na tvrzení žalobní, že si obec v roce 1921 začala osobovat rybolov, že žalobci proti tomu podali stížnost k politickému úřadu, který usnesením ze dne 3. července 1922 odkázal rozřešení otázky, komu přísluší právo rybolovu, na pořad práva.

K vydržení svobody ve smyslu § 1488 obč. z. je třeba jednak vzepření vlastníka služební věci, jednak nevykonání práva po dobu tří let a neuplatnění jeho v této lhůtě. Když oprávněný ze služebnosti vzdor vzepření dále ji vykonává, nepromlčuje se vydržená služebnost a nevydržuje se svoboda vlastnictví ve smyslu § 1488 obč. z. Předpokladem promlčení služebnosti dle tohoto předpisu jest totiž vedle nepodání žaloby do tří let také vzepření vlastníka a nevykonávání její po dobu onu odpůrcem. Protože prvý soud nezjistiv ostatně asi netvrzený nedostatek výkonu rybolovu, neprávem zamítl žalobu následkem promlčení práva dle § 1488 obč. z. vydržením svobody, nebylo třeba ani řešiti, šlo-li o služebnost nebo samostatné právo rybolovu.

Pokud stěžovatelka hájí názor, že žalobci nemohli vydržet práva rybolovu, protože právo to bylo výsadou bývalých vrchností a žalobci a jejich předchůdci je nemohli vydržet proto, že nebyli vrchností, nemá pravdu. Odvolací soud ani neuvádí, že starší právo zná samostatné právo rybolovu jen jako výsadu vrchností, kdežto jinak že přísluší právo pobřežníkům jako výron vlastnického práva, nebo že bylo právo volné okupace dle § 382 a 383 obč. z., jak to jako tvrzení odvolacího soudu uvádí stěžovatelka, nýbrž praví v podstatě, že právo rybolovu ve splavných vodách bylo státním regálem, v jiných tekoucích vodách že se vyvinulo jako samostatné právo vrchností nebo držitelů pobřežních pozemků a že nebyl dovolen výkon každému, protož podle nařízení z 21. března r. 1771 mělo býti dovoleno právo ryby lovití jen těm, kdo se rybolovu vyučili, nebo od majitele právo to obdrželi nájmem nebo jiným dovoleným způsobem a konečně že se udrželo v Čechách v některých obcích volné právo rybolovu. Z vývodů odvolacího soudu tedy neplyne nijak názor, že právo rybolovu mohly vydržet jenom vrchnosti. Také zákon nikde toho neustanovuje. Podle výkladu Randova Wasserrecht str. 12, 41, 49 bylo v historických dobách v zemích bývalého Rakouska nejvíce vykonáváno obcí nebo pobřežníky a od XV. století zvolna se stávalo právem vrchností ve většině rakouských zemí. Nynější právní stav ohledně práva rybolovu, pokládá Randa za nejasný a za neutěšený. Pro nynější právo není otázka, kdo má právo k rybolovu, vyřešena v občanském zákoníku a tento poukazuje ji na politické zákony (§ 383 obč. z.). Podle Randových výkladů vyvíjelo se do roku 1848 právo rybolovu buď jako právo vrchností nebo právo zeměpána nebo jako právo vlastníků k půdě nebo jako právo měst,

klášterů a prebend z výsad, jako právo mlynářů podle dávného výkonu a také ve veřejných vodách začasť jako právo volné okupace. Je otázkou konkrétního případu, jak právě právo rybolovu se od dřívějších dob vyvinulo a komu tedy podle oněch hledisk patří.

Netřeba řešit zatím, zda okupační volnost byla tu již zrušena samým zemským vodním zákonem českým, jak míní Randa, Wasserrecht str. 48, p. 5 dle § 15 a 16 zem. vod. zák., proto, že v § 15, jenž vypočítává, jakým způsobem lze vodu veřejně užívat, neděje se zmínka o právu k rybolovu, tedy, že zemský zákon vodní nepočítá právo lovit ryby za výron veřejného užívacího práva (usus publicus), jež je každému volno (sr. ale český zákon rybářský z 9. října 1883 č. 22/ 85 ř. z. § 10 odst. 2 č. 3). Říšským zákonem o rybářství, jenž dosud nevešel v Čechách v platnost, byla rovněž volnost chytání ryb odstraněna. Těmito ustanoveními zákona zůstala nedotčena práva k rybolovu již dříve nabytá, a zemskému zákonodárství zůstalo jen vyhrazeno, aby upravil komu patří právo rybolovu, které dosud bylo volné.

Dle toho je otázkou případu, komu v tekoucí vodě veřejné patří právo k rybolovu, a kdo takové právo tvrdí, tomu náleží, aby prokázal nabytí. Ale nelze dovozovat, jak činí dovolatel, že právo na rybolov mohly nabytí jenom vrchnosti a že to bylo pro ně vyhrazenou výsadou.

Není tedy vyloučeno, že žalobci mohli nabytí práva rybolovu výkonem od nepaměti nebo vydržením, a odvolací soud zrušil právem rozsudek prvního soudu, aby se zabýval otázkou, zda žalobci nabyli toho práva způsobem, jak to tvrdí.

R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z 31. l e d n a 1931,
č í s. j. R I 748/30. — r.

Jestliže po zániku společnosti obchoduje pod firmou dřívější její společník jako kupec jednotlivce, může být žalován pod jménem firemním právě tak, jako pod svých jménem občanským.

Žalobce podal žalobu na protokolovanou veřejnou společnost Václav a František B. v P., poněvadž společník této firmy Václav B. zavázal se zaplatiti žalobci zboží, dodané třetí osobě.

Žalobu zamítl soud první stolice pro nedostatek pasivní legitimace na straně žalovaného z těchto důvodů: Rozhodným jest onen stav společnosti, jaký byl v době podání žaloby den 25. října 1928. Tehdy jako společníci žalované firmy zapsáni byli v rejstříku Václav B. a František B. Teprve podáním, učiněným na obchodní soud dne 6. listopadu 1928 bylo soudu oznámeno, že František B. ze společnosti vystoupil dnem 15. března 1927 a změna tato v rejstříku obchodním provedena dnem 11. ledna 1929. V poměru k třetím osobám právní účinnost veřejné obchodní společnosti trvá, pokud společnost v obchodním rejstříku jest zapsána (čl. 110 a 129 ob. z.). Proto nemohl být vydán rozsudek proti ř. V. a F. B., byť